

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ПІДТРИМКИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: ЗМІСТ І МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ

Кириченко А.

Національний університет харчових технологій

Малі підприємства — досить поширена й ефективна форма господарювання. Вони мають багато таких рис, які не можуть бути притаманні великим підприємствам. Функціонування на локальному ринку, швидке реагування на зміну кон'юнктури цього ринку, безпосередній зв'язок з споживачем, вузька спеціалізація на певному сегменті ринку товарів і послуг, можливість почати власну справу з відносно малим стартовим капіталом — всі ці межі малого підприємства є його перевагами, що підвищує стійкість на внутрішньому ринку, але при певних умовах стають недоліками, стримуючими його розвиток. того, малий бізнес мобілізує значні фінансові й виробничі ресурси населення, які за його відсутності не були б використані. Про можливість малого бізнесу в цьому плані свідчить досвід економічно-розвинутих країн. На малий бізнес тут припадає до 90-95% усіх підприємств і до 20-60% валового національного продукту. Особливу роль відіграє мале підприємництво у сфері послуг і торгівлі [1, с.43].

За характером діяльності у малому бізнесі можна виділити декілька видів підприємств. До першого виду належать індивідуальні або сімейні підприємства. Такі підприємства передбачають індивідуальну трудову діяльність окремих осіб

або сімей. Це можуть бути сімейні ферми, кондитерські, кав'ярні або ж підприємницька справа заснована на виробництві hand-made продукції. Інший вид малих підприємств — кооперативи або колективні підприємства (об'єднання декількох громадян для спільної господарської діяльності на основі договору між ними), іноземні, а також спільні підприємства.

Заняття власною справою як природна форма прояву здібностей людини і реалізація його громадянських прав формують умови створення самостійного суспільного прошарку підприємців, які складають соціально політичну базу демократичних перетворень суспільства. Обмежені масштаби виробництва і невелика кількість зайнятих обумовлюють простоту і ефективність управління підприємством. Проблема фінансування суб'єктів малого підприємництва полягає в обмеженні доступу до таких традиційних для ринкової економіки джерел фінансових ресурсів, як кошти банківської системи та ринку цінних паперів.

Розвиток сектора малого бізнесу в Україні наштовхується на значні перешкоди, однією з найвагоміших із яких є забезпечення фінансовими ресурсами. Держава теж не в змозі забезпечити оптимальний розвиток малого бізнесу, особливо в умовах сучасної економічної кризи. Тут вже недосконалою є саме законодавча база, яка вимагає довгого і важкого процесу реєстрації малого підприємства, великої кількості документації, дозволів. Тому слід спростити систему реєстрації підприємств, зробити більш доступною для пересічної особи, яка має бажання відкрити своє підприємство. Вагомою проблемою також є те, що велика частка підприємств малого бізнесу знаходиться поза економікою, тобто в «тіні», і як такого прибутку державі не приносить. Щоб вирішити дане завдання слід не просто ввести пільги для новостворених малих підприємств, а й слід спростити податкову систему, чи ввести податкові канікули.

Особливу увагу слід звернути на співпрацю малих підприємств із великими. Адже, стимулювання кооперування малих підприємств між собою і з великими підприємствами повинно стати важливою складовою як державної, так і корпоративної політики. Кооперування здатне певною мірою нейтралізувати недоліки державної політики підтримки малого бізнесу, компенсувати проблеми фінансового забезпечення, стабілізувати постачальницько-збутову сферу та скористатися з уже розробленої сфери великих компаній. Для розвитку малого бізнесу можна залучати й іноземні інвестиції, створювати профспілки, створювати організації з питань фінансування, змінити погляди держави на необхідність розвитку малого підприємства, як невід'ємної складової економіки. Потрібно створити ефективну нормативно — правову базу, яка буде сприяти розвитку малого підприємства, оновити і переглянути податкові ставки, оскільки малий бізнес платить багато податків, а ще більше коштів потрібно при його реєстрації і розбудові. Недосконалість податкової системи стимулює корупцію і перехід малого бізнесу в тіньову економіку, для підприємців це стає необхідністю щоб вижити. Існування малого підприємництва для економіки є запорукою подальшого розвитку. Оскільки розвиток малого бізнесу є умовою розв'язання наступних проблем: формування конкурентних ринкових відносин, які сприяють кращому задоволенню потреб населення і суспільства; підвищення якості товарів, робіт, послуг; наближення виробництва товарів і послуг до конкретних споживачів; сприяння перебудови економіки; залучення особистих коштів населення на розвиток виробництва; створення додаткових робочих місць, скорочення рівня безробіття; сприяння

розкриттю таланту людей, розвитку різних видів ремесел; активізація науково-технічного прогресу. Вище назване є тією перспективою, яку слід очікувати, при умові, що буде ефективно розвиватися мале підприємництво на території України, і вже паралельно з ним буде розширюватися і укріплюватися сама ринкова система, яка все ще має проблеми з демонополізацією.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Іваницький Д. Фінансова безпека і малий бізнес // Фінанси України. — 2010. — № 8. — С.41-44

Науковий керівник: Мосіюк І.П.